

er det ogsaa en vigtig Sag, at, hvor der er kongelige Mandater tilstede, maa man ikke let tillade sig at blande sig i deres Betydning, og naar man vil tage Valgloven meget nøie, kunde det være muligt, at man maatte komme til, at der for hele Landsthingskredsene maatte være holdt et aparte Valg, som ikke hang sammen med det almindelige Valg i Landet, NB. ved en kongelig Anordning, thi her ere Ordene ikke ganske klare, men at der indenfor selve Landsthingskredsene kan være en Bemyndigelse eller Opfordring eller Ordre fra Ministeren om, at Valg kan foretages paa nogen anden Dag end den engang anordnede, troer jeg ikke er tilfældigt. Under alle Omstændigheder er Forholdet af en saadan Art, at Ministeren maa være sig bevidst, at det maa foreligge ved Landsthingets Prøvelse af Valgenes Gyldighed, at Thinget maa være underrettet derom, og har han en Collega, der er tilstede ved Valgenes Prøvelse, bør denne Collega kunne repræsentere ham i dette Spørgsmaal. Vi maatte ønske, at ved alle Prøvelser af Valg Indenrigsministeren, fra hvem den oprindelige Indkaldelse til Valgene udgaaer, kunde være tilstede, men da han ikke kan være paa to Steder, og Prøvelsen i begge Thing foregaaer paa eengang, kan han kun være i det ene Thing, og dette giver ofte Anledning til, at han ikke er noget af Stederne, hvilket jeg heller ikke troer er ganske rigtigt; men Den, der er tilstede som Minister i det andet Thing i et Tilfælde, hvor Ministeriet er saa interesseret, bør vide Bessked om en Sag af denne Natur. Det er ingenlunde sagt, at man kommer til Erfaring den første Dag, man kommer til Råd, men saa skal man søge Belysning, hvor man kan faae den.

Indenrigsministeren: Maa jeg blot gjøre opmærksom paa, at min Collega dengang ikke var tilstede i Landstinget som Minister, men som Landsthingsmand. Dernæst turde jeg dog henstille til den ærede Rigsdagsmand, som nu satte sig, om det da skulde være hans Mening, at enhver Ulovlighed ved et Valg, som kom til Ministeriets Rundsstab, skulde bringes frem for Thinget. Det er ganske vist, at i dette Tilfælde kunde jeg have meddelt Landstinget, at der i 3 Communer var foretaget

Valgmandsvalg til en anden Tid end den bestemdte; men jeg troer, at jeg allerede tidligere nævnte, at blandt de Communer, som have forsumt at afholde Valget, havde een Commune afholdt Valget paa egen Haand, atter paa en anden Dag, nemlig den 9de, og det er meget muligt, at lignende Feil kunne være begaaede trindt omkring i Landet, uden at de i mindste Maade ere komne til Ministerens Rundsstab. Jeg troer i det Hele taget ikke, at det ærede Medlem har Ret i, at Regjeringen skal blande sig directe eller indirecte i Spørgsmaal om Valgbrevens Gyldighed eller ikke. Der vilde kunne komme til at ligge et betydeligt Ansvar paa Ministeren for de Meddelelser, han i saa Henseende gav, og for de Meddelelser, han ikke gav.

Tscherning: Regjeringen maa altid være fattet paa at have et Ansvar saavel for de Meddelelser, den giver, som for dem, den forsummer at give. Her er efter min Overtøining et Ansvar tilstede for Ministeren for de Oplysninger, som han har forsumt at give i rette Tid og paa rette Sted. Naar Ministeren siger: Skal Indenrigsministeriet være opfordret til at give Rigsdagen enhver Meddelelse om enhver Uregelmæssighed, Valgene betræffende, som det kjenner, saa siger jeg: Det kan være et Spørgsmaal, om det skal det, men hvad der ikke er Tvivl underkastet, er, at Ministeren skal give Oplysning om de Uregelmæssigheder, som han er bleven sig bevidst, og som han til en vis Grad har deeltaget i og bemyndiget til; dette kan han ikke unddrage sig fra at være forpligtet til at meddele. Jeg er overbevist om, at det ikke er steet, for at stikke noget under Stolen, men man var fuldt berettiget til at troe, at det var steet derfor. Det er to forskjellige Ting, hvad Ministeren og Ministeriet kommer til at kjende rygteviiis, og hvad det veed af egen Deeltagelse deri.

Indenrigsministeren: Jeg erkjender selvfølgelig ikke Ministerens Forpligtelse til at meddele Saabant. Skulde der paahvile Noget en Forpligtelse til at meddele Thinget de Ulovligheder, som ere komne frem ved Prøvelsen af Valgmandsvalgbrevene, saa er det Valgbe-